

ПРОЕКТ! Срок за внасяне на предложения и становища в канцеларията на училището 02.11.2026г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

на ППМГ „Васил Левски“ – гр. Смолян

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящият Етичен кодекс определя основните етични принципи, ценности и правила за поведение на участниците в училищната общност на ППМГ „Васил Левски“ – гр. Смолян.

(2) Етичният кодекс има за цел да създава и поддържа училищна среда, основана на уважение, доверие, сигурност, справедливост, отговорност и взаимна подкрепа.

Чл. 2. Етичният кодекс се прилага по отношение на всички участници в училищната общност – ученици, педагогически специалисти, ръководство, непедагогически персонал, родители и други лица, които осъществяват дейност или взаимодействат с училището.

Чл. 3. Етичният кодекс се прилага при взаимодействието между участниците в училищната общност както в училищната среда, така и при училищни дейности, инициативи, мероприятия, пътувания и в дигитална среда, когато поведението е свързано с училищната общност.

Чл. 4. Етичният кодекс се основава на Конституцията на Република България, Конвенцията на ООН за правата на детето, Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за закрила на детето, Закона за защита от дискриминация, Закона за защита на личните данни, Регламент (ЕС) 2016/679, Наредбата за приобщаващото образование, приложимите нормативни актове в областта на образованието, закрилата на децата и защитата на личните данни, както и на общоприетите правила за професионална и обществена етика.

ГЛАВА ВТОРА

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ПРИНЦИПИ

Чл. 5. Основните цели на Етичния кодекс са:

1. утвърждаване на уважението към личността и достойнството на всеки член на училищната общност;
2. създаване на сигурна, подкрепяща и приобщаваща училищна среда;
3. насърчаване на отговорното поведение и личната отговорност;
4. предотвратяване на тормоза, насилието, агресията и дискриминацията;
5. насърчаване на конструктивния диалог и мирното разрешаване на конфликти;

6. изграждане на доверие и партньорство между училището, учениците и родителите;
7. защита на правата и най-добрия интерес на детето и ученика;
8. утвърждаване на култура на взаимопомощ, толерантност и уважение;
9. формиране на отговорно поведение и граждански ценности;
10. утвърждаване на култура на честност, почтеност и лична отговорност.

Чл. 6. Участниците в училищната общност се ръководят от следните основни принципи:

1. уважение към човешкото достойнство;
2. равнопоставеност;
3. недопускане на дискриминация;
4. зачитане на индивидуалността;
5. закрила и най-добър интерес на детето и ученика;
6. право на мнение и изслушване, съобразено с възрастта и развитието на ученика;
7. отговорност;
8. честност и почтеност;
9. справедливост и безпристрастност;
10. взаимно уважение и толерантност;
11. конфиденциалност;
12. сътрудничество и партньорство;
13. нетърпимост към насилието и тормоза;
14. отговорно поведение в дигитална среда;
15. академична честност;
16. уважение към училището и неговите символи;
17. професионализъм и личен пример.

ГЛАВА ТРЕТА

ОСНОВНИ ЕТИЧНИ ПРАВИЛА

Чл. 7. (1) Всеки член на училищната общност има право:

1. на уважение към личността, достойнството и правата му;
2. да бъде изслушван и да изразява мнение по въпроси, които го засягат, по подходящ за възрастта и развитието му начин;
3. да изразява мнение свободно, при зачитане на правата, достойнството и сигурността на останалите;
4. на защита от унижително, дискриминационно, агресивно или насилствено поведение;
5. да получава подкрепа при възникнали затруднения;
6. да бъде информиран за правилата и решенията, които го засягат.

(2) Всеки член на училищната общност има задължение:

1. да уважава правата и достойнството на останалите;
2. да спазва законите, Правилника за устройството и дейността на училището и вътрешните правила на училището;
3. да носи отговорност за собственото си поведение;
4. да не допуска действия или думи, които унижават, заплашват или дискриминират друг човек;
5. да съдейства за предотвратяване на конфликти, тормоз и насилие;

6. да търси конструктивно разрешаване на възникнали спорове;
7. да пази доброто име и авторитета на училището;
8. да спазва принципите на коректност, почтеност и взаимно уважение.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УВАЖЕНИЕ, РАВНОПОСТАВЕНОСТ И НЕДОПУСКАНЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЯ

Чл. 8. В училищната общност не се допуска пряка или непряка дискриминация, тормоз или друго неблагоприятно третиране на лице на основанията, посочени в закона.

(1) Не се допуска:

1. обиждане, подигравки и унижителни квалификации;
2. заплахи и сплашване;
3. изолиране или умишлено изключване на лице от общността;
4. разпространяване на обидна или унижителна информация;
5. разпространяване на лични данни, снимки, записи или друга информация без правно основание или съгласие, когато такова се изисква;
6. публично унижаване на ученик, служител или друг член на училищната общност;
7. използване на властово или служебно положение за лична облага или за неправомерно въздействие върху друг участник в училищната общност;
8. използване на език на омразата, унижителни стереотипи или изрази, насочени към определена група или лице;
9. действия, които създават враждебна, унижителна или обидна среда;
10. фаворизиране или предоставяне на неправомерни предимства въз основа на лични отношения.

ГЛАВА ПЕТА

ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ТОРМОЗА, НАСИЛИЕТО И АГРЕСИЯТА

Чл. 9. Училищната общност не допуска физическо, психическо, вербално, социално, сексуално или кибертормоз поведение, както и други форми на насилие и агресия.

Чл. 10. Всеки участник в училищната общност, който стане свидетел или узнае за случай на тормоз, насилие, риск за живота, здравето или сигурността на ученик или друго сериозно нарушение на правата му, предприема действия съобразно своите правомощия и приложимите нормативни и училищни процедури, включително процедурите за закрила на детето, когато са налице основания за това.

Чл. 11. При работа по случаи на тормоз, насилие или конфликт се прилагат принципите на:

1. своевременност;
2. защита на пострадалото лице;
3. недопускане на допълнително увреждане;
4. изслушване на участниците;
5. зачитане на най-добрия интерес на детето;
6. конфиденциалност;
7. пропорционалност на предприетите действия;
8. превенция на повторно нарушение;

9. подкрепа и възстановяване на отношенията, когато това е подходящо.

ГЛАВА ШЕСТА

ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 12. (1) Учениците се насърчават да проявяват активност, инициативност, взаимопомощ, толерантност и отговорност към училищната общност.

(2) Ученикът има задължение:

1. да уважава учителите, служителите и съучениците си;
2. да спазва правилата за безопасно и отговорно поведение;
3. да участва добросъвестно в учебния процес;
4. да не възпрепятства правото на другите ученици да учат;
5. да не използва обидни, унижителни или заплашителни изрази;
6. да не допуска насилие и тормоз;
7. да не разпространява унижително съдържание в социални мрежи и електронни платформи;
8. да пази училищното имущество;
9. да уважава училищните символи и традиции;
10. да търси помощ от възрастен при ситуация, която не може да разреши самостоятелно;
11. да спазва принципите на честност и добросъвестност при изпълнение на учебните задачи и при оценяване и да не използва нерегламентирани средства или чужда работа като своя;
12. да зачита личното пространство и достойнството на останалите членове на училищната общност.

ГЛАВА СЕДМА

ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 13. (1) Педагогическият специалист:

1. изпълнява професионалните си задължения компетентно, добросъвестно и отговорно;
2. зачита личността и достойнството на всеки ученик;
3. създава безопасна и подкрепяща образователна среда;
4. не допуска дискриминация, унижение или психически натиск;
5. оценява учениците обективно и безпристрастно;
6. не допуска лични отношения, предпочитания или конфликти да влияят върху професионалната му дейност;
7. спазва професионална конфиденциалност;
8. съобразява поведението си с възрастта, индивидуалните особености и потребностите на учениците;
9. насърчава развитието на потенциала на всеки ученик;
10. работи в партньорство с родителите и останалите специалисти;
11. реагира своевременно при риск за живота, здравето, сигурността или достойнството на ученик;
12. поддържа професионалното си развитие;

13. поддържа ясни и професионални граници в отношенията с учениците и не допуска поведение, което може да създаде зависимост, привилегировано отношение или конфликт на интереси;
14. дава личен пример за етично и отговорно поведение.

(2) Педагогическият специалист няма право:

1. да използва професионалното си положение за лична облага;
2. да допуска отношения с ученици и родители, които създават зависимост или неправомерно влияние;
3. да допуска лични интереси или отношения да влияят върху професионалната му преценка;
4. да допуска фаворизиране или предоставяне на неправомерни предимства;
5. да разгласява информация, станала му известна във връзка с изпълнение на професионалните му задължения, извън предвидените от закона случаи.

ГЛАВА ОСМА

ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА РЪКОВОДСТВОТО НА УЧИЛИЩЕТО

Чл. 14. Ръководството на училището осъществява управленските си функции при спазване на принципите на законност, безпристрастност, прозрачност, уважение към личността и професионална етика.

(1) Ръководството:

1. създава условия за безопасна, приобщаваща и подкрепяща училищна среда;
2. прилага правилата еднакво и безпристрастно;
3. зачита професионалното достойнство на педагогическите специалисти и служителите;
4. насърчава конструктивния диалог и разрешаването на конфликти;
5. не допуска фаворизиране, дискриминация или злоупотреба с власт;
6. предприема своевременни действия при данни за нарушение на правата на ученик или служител;
7. защитава поверителността на информацията, получена във връзка с изпълнение на служебните задължения;
8. създава условия за участие на учениците, родителите и педагогическите специалисти в училищния живот съобразно законовите изисквания и вътрешните правила.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 15. Непедагогическият персонал:

1. се отнася с уважение към учениците, педагогическите специалисти, родителите и колегите;
2. изпълнява служебните си задължения добросъвестно и отговорно;
3. не допуска унизително, дискриминационно, агресивно или заплашително поведение;
4. спазва изискванията за конфиденциалност и защита на личните данни;

5. уведомява компетентно длъжностно лице при данни за риск за ученик или за нарушение на правата му;
6. не използва служебното си положение за лична облага или неправомерно въздействие.

ГЛАВА ДЕСЕТА

ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 16. (1) Родителите:

1. уважават учителите, служителите и останалите членове на училищната общност;
2. взаимодействат с училището в интерес на детето;
3. осъществяват комуникацията с педагогическите специалисти и ръководството по установения от училището ред и с уважение към професионалната им роля;
4. съдействат за преодоляване на възникнали затруднения;
5. зачитат личното пространство и достойнството на другите ученици;
6. насърчават детето си към уважително и отговорно поведение;
7. съдействат за спазване на правилата на училището.

(2) Родителите не следва:

1. да допускат обидно, агресивно или заплашително поведение към служители или други родители;
2. да разпространяват непроверена, обидна или унижителна информация за ученици, учители или служители;
3. да използват детето като посредник при конфликти с училището;
4. да упражняват натиск върху педагогически специалист във връзка с оценяване, дисциплинарни мерки, решения или професионална преценка;
5. да предприемат действия спрямо друг ученик или негов родител от името на училището или вместо компетентните училищни органи.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ В ДИГИТАЛНА СРЕДА

Чл. 17. (1) При използване на електронни устройства, социални мрежи, електронен дневник, образователни платформи и други дигитални средства участниците в училищната общност спазват същите принципи на уважение и коректност, които се прилагат и в непосредственото общуване.

(2) Не се допуска:

1. публикуване или изпращане на унижително, заплашително или дискриминационно съдържание;
2. заснемане и разпространяване на снимки или видеозаписи с цел унижаване или накърняване на достойнството;
3. създаване на фалшиви профили с цел увреждане на репутацията;
4. разпространяване на лични данни или поверителна информация;
5. използване на електронни средства за тормоз, натиск или заплахи;
6. неправомерен достъп до чужди профили, акаунти или електронни ресурси;

7. използване на чужди идентификационни данни или електронни акаунти без разрешение;
8. използване на цифрови технологии по начин, който нарушава личните права, достойнството или принципите на академичната честност.

ГЛАВА ДВНАДЕСЕТА

КОНФИДЕНЦИАЛНОСТ И ЗАЩИТА НА ЛИЧНОТО ПРОСТРАНСТВО

Чл. 18. Участниците в училищната общност зачитат правото на личен живот и защитават поверителната информация, до която имат достъп във връзка с образователния процес или професионалните си задължения.

Чл. 19. Информация за лични обстоятелства на ученик или семейство не се обсъжда публично или пред лица, които нямат отношение към случая.

Чл. 20. При работа с лични и чувствителни данни се спазват изискванията на приложимото законодателство относно защитата на личните данни и професионалната конфиденциалност.

Чл. 21. Задължението за конфиденциалност не се прилага по начин, който пречатства изпълнението на законово задължение за уведомяване на компетентен орган или предприемане на действия за защита на дете или друго лице.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

КОНФЛИКТИ И РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

Чл. 22. Конфликтите в училищната общност се разрешават чрез диалог, изслушване, посредничество и търсене на взаимно приемливо решение, когато това е възможно и подходящо.

Чл. 23. При възникнал конфликт страните:

1. се въздържат от обиди, заплахи и действия, които могат да задълбочат конфликта;
2. търсят съдействие от класен ръководител, педагогически съветник, психолог, заместник-директор или директор;
3. когато спорът не може да бъде разрешен по подходящ начин или са налице данни за нарушение на Етичния кодекс, заинтересованото лице може да подаде сигнал по установения ред;
4. не предприемат действия за саморазправа или публично уронване на достойнството на друг участник в училищната общност.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

ПРАВА НА ДЕТЕТО И УЧАСТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 24. При вземане на решения и предприемане на действия, които засягат ученик, се отчитат неговите права, възраст, индивидуални особености и най-добрият му интерес.

(1) Ученикът има право:

1. да бъде информиран по подходящ за възрастта му начин за въпросите, които го засягат;
2. да изрази мнение и да бъде изслушан при спазване на приложимите нормативни изисквания;
3. да получи необходимата подкрепа при възникнали затруднения.

(2) Изслушването на ученика се извършва в подходяща среда и при условия, които не допускат унижаване, натиск или допълнително травмиране.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

ПОВЕДЕНИЕ ПРИ НАРУШАВАНЕ НА ЕТИЧНИТЕ ПРАВИЛА

Чл. 25. Нарушаването на Етичния кодекс се разглежда съобразно характера и тежестта на случая и не изключва прилагането на мерки или процедури, предвидени в закон, подзаконов нормативен акт, Правилника за устройството и дейността на училището или други вътрешни правила.

Чл. 26. При установено нарушение се предприемат подходящи действия, които могат да включват:

1. разговор и изясняване на случая;
2. педагогическа подкрепа;
3. посредничество;
4. възстановителни действия;
5. уведомяване на родител;
6. включване на педагогически съветник, психолог или друг специалист;
7. прилагане на мерки съгласно Правилника за устройството и дейността на училището;
8. предприемане на действия по съответния нормативно установен ред при наличие на данни за нарушение на закон.

Чл. 27. Етичният кодекс не заменя установените в закона процедури за налагане на санкции, дисциплинарна отговорност, защита на детето, разглеждане на сигнали за тормоз и насилие или защита на личните данни.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

ЕТИЧНА КОМИСИЯ

Чл. 28. За подпомагане при прилагането на Етичния кодекс директорът определя със заповед Етична комисия.

Чл. 29. Етичната комисия:

1. разглежда постъпили сигнали за нарушения на етичните правила;
2. изяснява фактите по случая в рамките на своите правомощия;
3. изслушва заинтересованите страни при необходимост и при спазване на правата им;
4. предлага действия за предотвратяване на повторни нарушения;
5. спазва принципите на безпристрастност, обективност и конфиденциалност;
6. не разгласява информация, която не подлежи на публично оповестяване;

7. предоставя мотивирано становище или препоръки на директора в рамките на своите правомощия.

Чл. 30. При разглеждане на случаи, свързани с ученици, се съобразяват възрастта, индивидуалните особености, правата и най-добрият интерес на ученика.

Чл. 31. Етичната комисия не замества органите и специалистите, компетентни по силата на закон да разглеждат конкретни случаи.

Чл. 32. Етичната комисия не налага санкции и не определя дисциплинарна отговорност. При наличие на данни за нарушение, за което е компетентен друг орган или длъжностно лице, комисията уведомява директора.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

ПРИЕМАНЕ, ПУБЛИЧНОСТ И ПРИЛАГАНЕ

Чл. 33. Етичният кодекс се разработва и актуализира при участие на представители на училищната общност.

(1) Проектът на Етичния кодекс се предоставя за становища и предложения на представителни органи и структури на училищната общност, включително на Обществения съвет и ученическото самоуправление, когато такива са относими към предмета на кодекса.

(2) След обсъждане и отразяване на постъпилите предложения Етичният кодекс се приема по реда, предвиден в Закона за предучилищното и училищното образование и вътрешните актове на училището.

Чл. 34. Етичният кодекс:

1. се приема и изменя при спазване на нормативните изисквания;
2. се предоставя за запознаване на участниците в училищната общност;
3. се поставя на видно и достъпно място в училищната сграда;
4. се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 35. С Етичния кодекс се запознават:

1. педагогическите специалисти;
2. непедagogическият персонал;
3. учениците;
4. родителите;
5. новопостъпилите ученици и служители.

Чл. 36. В началото на всяка учебна година класните ръководители запознават учениците с основните правила на Етичния кодекс по подходящ за възрастта им начин.

Чл. 37. Етичният кодекс се преразглежда периодично и при необходимост се актуализира с оглед промени в нормативната уредба, училищната среда и установените потребности на училищната общност.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Етичният кодекс е част от системата на вътрешните актове на ППМГ „Васил Левски“ – гр. Смолян.

§ 2. При противоречие между разпоредба на Етичния кодекс и нормативен акт се прилага нормативният акт.

§ 3. За неуредените в Етичния кодекс въпроси се прилагат действащото законодателство, Правилникът за устройството и дейността на училището и останалите вътрешни правила и процедури.

§ 4. Етичният кодекс влиза в сила от датата на приемането му по установения ред.